

Aportacions al “Projecte de decret pel qual es regulen els centres de formació professional integrada”

Preguntes plantejades

1. Quins requisits haurien de reunir els centres de formació professional integrada per acomplir les seves funcions?

Al punt 1. “Problemes que es pretenen solucionar” s’escriu “els centres de formació professional integrada han de donar resposta a les aspiracions de qualificació professional de les persones usuàries del sistema FPCAT al llarg de la vida”

La formació professional al llarg de la vida és molt més que el sistema FPCAT. Els centres integrats podrien tenir per objectiu la requalificació professional (reskilling) de tots els ciutadans de Catalunya, sigui quina sigui la seva formació o no formació prèvia.

També al punt 1 “es constata la necessitat imperiosa de facilitar una millor formació a les persones treballadores en alguns sectors econòmics, per tal que aquesta respongui més ajustadament a la realitat socioeconòmica de Catalunya”

La necessitat de formar-se és imperiosa per a qualsevol persona i per qualsevol tipus d’empresa. Totes les empreses per l’evolució de la tecnologia generen nous treballs que requereixen de noves competències. Totes les persones hauran de seguir aprenent, tant empresaris com treballadors. No només “alguns” com s’esmenta al punt 1.

Respecte al punt 2 “Els objectius que es volen assolir”, al punt d) només s’indica que es pretén donar resposta als usuaris de FP. Aquesta afirmació es proposa que podria incloure qualsevol tipus d’usuari, de qualsevol edat i gènere.

En aquest punt 2 es proposa afegir altres objectius com:

- L’impuls de les vocacions STEM, per garantir un volum de persones que ara estudien primària i secundària interessades en el futur en ocupacions STEM

- Implicar a les empreses en el disseny de la formació professional i el seu finançament
- Treballar de forma col.laborativa amb empreses, universitats i centres de recerca per especialitzar els centres integrats
- Vetllar per la formació continuada del personal dels centres
- Publicar les dades del sistema d'FP, agregades i per centres

En aquest punt, a part de definir objectius concrets es proposa identificar missions bianuals que sumin esforços de tots els agents per aconseguir reptes concrets, per exemple:

- Incrementar el número de places de FP per garantir que totes les persones que vulguin estudiar-la puguin fer-ho l'any 2024 (Actualment falten unes 10.000 places?)
- Reduir l'abandonament als primers cursos de formació professional de grau mig i superior al 10% l'any 2024 (Actualment és del 30%?)
- Aconseguir que el 50% de tota la formació sigui de caràcter dual l'any 2026 (actualment és el 10%?)
- Implementar un sistema de microcredencials per a la formació de professionals de cadascun de la trentena de clusters empresarials i específicament per aquelles ocupacions (com a mínim una per cluster) on hi ha una mancança de persones formades utilitzant la metodologia de "comportament crític" l'any 2026
- Fer la FP gratuïta l'any 2030

2. Amb quins criteris de planificació, gestió i finançament s'hauria de regir els centres de formació professional integrada?

Es proposa que per "aprovar/homologar" qualsevol centre integrat calgui un acord previ del centre amb empreses que garantitzi la implantació de la formació dual i la implicació de les empreses en el seu cofinançament i en proposar la solució de reptes als alumnes mentre estudien.

Es proposa que tots els centres utilitzin un quadre de comandament similar que serveixi com a base per a la seva avaluació i per garantir que treballen amb "qualitat i eficàcia" (punt 4). Aquest quadre i la seva evolució hauria de ser públic.

Aquest quadre de comandament hauria de servir tant per centres públics com per privats. Actualment hi ha centres privats que consideren la formació un negoci versus l'aprenentatge dels seus alumnes. Ratios de 80 alumnes per professor en cicles de FP on line haurien d'estar prohibits.

La FP tant presencial com on line hauria de plantejar un mínim d'hores d'interacció i diàleg individual entre professor i alumne, on l'orientació és clau.

3. Amb quins òrgans de gestió haurien d'estructurar-se els centres de formació professional integrada?

Es proposa que a tots els centres hi hagi una governança similar als patronats o consells escolars de centre on les empreses i altres agents / experts hi tinguin un pes més important que els propis mestres i alumnes. Aquesta governança s'hauria de basar en dades, en el contacte estret amb empreses, en les avaluacions que realitzin els alumnes i en el seguiment i avaluació del quadre de comandament de cada centre.

4. Quins requeriments millorarien l'eficiència i l'eficàcia dels centres de formació professional integrada en el desenvolupament de les seves funcions?

Es proposen algunes millores:

- Disposar d'espais dignes i d'equipament actualitzat
- Estratègies de màrqueting planificades per arribar a interessar a col·lectius concrets de persones que no es formen i sobretot a les famílies d'alumnes entre 16 i 18 que posen dificultats als seus fills i filles per estudiar FP
- Selecció dels alumnes a través d'una entrevista prèvia a la seva matrícula (La manca d'orientació prèvia de les persones és una de les causes més importants de l'abandonament dels estudis)
- Avaluació de la qualitat de la formació i dels aprenentatges dels alumnes a partir d'evidències: portafoli de projectes

- Col.laboració entre centres locals i internacionals: intercanvi de professors, grups d'alumnes agrupats per interessos intercentres (comunitats virtuals), projectes conjunts, masterclass virtuals d'experts o empreses entre centres
- Disposar de bases de dades actualitzades de professors, experts, empreses, científics que poden col.laboar amb els centres
- Introducció de la palanca de competències digitals i sostenibilitat a totes les formacions
- Assegurar uns coneixements mínims de l'anglès per a tots els alumnes
- Curriculums orientats a competències, comportaments crítics, projectes i processos
- Introducció de metodologies actives d'aprenentatge: classe inversa, gamificació, aprendre fent, realització de projectes que corresponen a reptes reals d'empreses i de l'entorn
- Apostar com a base de l'aprenentatge al llarg de la vida que tots els alumnes adquireixen aquestes 3 metacompetències: mentalitat de creixement (aprendre a aprendre de forma autònoma i activa), entendre l'impacte de la tecnologia a la persona, societat i treball, i aprendre a decidir a partir d'informació i criteris de selecció.

Aquest document ha estat elaborat per:

Balbina Rocosa <https://www.linkedin.com/in/balbinarocosa/>

Silvia Gironès <https://www.linkedin.com/in/silviagirones/>

Barcelona, juliol de 2022